วงจรอินเวอร์เตอร์เจ็ดระดับชนิดแคสเคด

Seven-Level Cascaded Inverter

ประสพโชค โห้ทองคำ ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม 235 ถนนเพชรเกษม เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ 10163 โทร. 0-2457-0068 ต่อ 122 โทรสาร. 0-2457-3982 E-mail: <u>prasopchok_ho@yahoo.com</u>

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอวงจรอินเวอร์เตอร์เจ็ดระดับ ชนิดแคสเคด ซึ่งใช้วงจรอินเวอร์เตอร์ชนิดเอชบริดจ์ 9 ชุด ต่อกันแบบวาย ในระบบ 3 เฟส โดยในแต่ละเฟสใช้วงจรเอช บริดจ์ 3 ชุด ต่ออนุกรม วิธีการในการควบคุมสวิทช์เพื่อลด ค่าฮาร์มอนิกส์ในวงจรอินเวอร์เตอร์นี้ใช้สัญญาณพี่ดับบลิว เอ็ม 3 แบบ คือ พี่ดับบลิวเอ็มแบบไซน์ พี่ดับบลิวเอ็ม แบบสเปชเวกเตอร์ และพีดับบลิวเอ็มแบบที่มีการกำจัดฮาร์ มอนิกส์ที่สาม ผลการทดสอบแสดงให้เห็นว่ารูปคลื่นแรงดัน เอาท์พุทที่ได้มีความใกล้เคียงกับรูปคลื่นไซน์ และมีค่าฮาร์ มอนิกส์ดิสทรอชั่นต่ำกว่าแบบอินเวอร์เตอร์ 2 ระดับ ที่ใช้ งานกันอยู่ในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังได้นำอินเวอร์เตอร์เจ็ด ระดับชนิดแคสเคดนี้มาทดสอบกับโหลดตัวต้านทานและ มอเตอร์เหนี่ยวนำ ผลการทดสอบแสดงให้เห็นว่าวงจร อินเวอร์เตอร์ที่นำเสนอนี้ สามารถที่จะนำมาใช้ในการ ขับเคลื่อนมอเตอร์เหนี่ยวนำได้เป็นอย่างดี

Abstract

This paper presents the seven-level cascaded inverter using a total of 9 units of H-Bridge inverters connected in a three-phase wye configuration with 3 H-Bridge cells per phase connected in series. Three switching methods including Sinusoidal Pulse Width Modulation (SPWM), Space Vector Pulse Width Modulation (SVPWM) and Third Harmonic Rejection Pulse Width Modulation (THPWM) are used to drive power switches in the seven-level inverter in order to reduce harmonic contents of its output voltages. The experimental results show that the output waveforms of the proposed inverter are close to sinusoidal waveforms and have lower harmonic distortion than those of typical two-level inverter. Moreover, this cascaded inverter has been tested for the driving of resistive load and also induction motor load. The obtained results verify that the purposed inverter can be used to drive an induction motor appropriately.

1. บทนำ

ในปัจจุบันงานทางด้านภาคอุตสาหกรรมได้มี ความต้องการใช้งานการขับเคลื่อนมอเตอร์ที่กำลังไฟฟ้าสูง ในระดับเม็กกะวัตต์มากขึ้น ซึ่งวงจรอินเวอร์เตอร์ 2 ระดับที่ ใช้กันอยู่ปัจจุบันไม่สามารถทำได้อีกทั้งวงจรอินเวอร์เตอร์ 2 ระดับมีลักษณะแรงดันเอาท์พุทเป็นลูกคลื่นสี่เหลี่ยมซึ่งทำให้ มี ฮามอนิกส์ เกิดขึ้นมาก

ดังนั้นในบทความนี้ได้นำเสนอวงจรอินเวอร์เตอร์ แบบหลายระดับ ซึ่งให้ลักษณะลูกคลื่นแรงดันเอาท์พุท มี ลักษณะใกล้เคียงลูกคลื่นไซน์มากขึ้น ตามจำนวนระดับของ แรงดันที่เพิ่มขึ้นโดยในบทความนี้ได้นำเสนอวงจร อินเวอร์เตอร์ 7 ระดับ ชนิดแคสเคด ที่นำวงจรอินเวอร์เตอร์ 2 ระดับ แบบเอชบริดจ์ นำมาต่ออนุกรมกันในแต่ละเฟสซึ่ง ใช้ทั้งหมด 3 วงจรอินเวอร์เตอร์เอชบริดจ์ในแต่ละเฟสและใช้ แหล่งจ่ายดีซีจ่ายให้กับวงจรอินเวอร์เตอร์แบบเอชบริดจ์ 1 แหล่างจ่ายต่อ วงจรเอชบริดจ์

2. อินเวอร์เตอร์ชนิดเอชบริดจ์ (H-Bridge Inverter) 2.1 โครงสร้างและหลักการทำงานของวงจรอินเวอร์ เตอร์ชนิดเอชบริดจ์

จำนวนระดับขั้นแรงดันที่น้อยที่สุดของ อินเวอร์เตอร์หลายระดับชนิดใช้การแคสเคดด้วย อินเวอร์เตอร์แบบแยกอิสระแหล่งจ่ายดีซี มีแค่ 3 ระดับ นั่น คือ อินเวอร์เตอร์หลายระดับจะประกอบด้วยอินเวอร์เตอร์ เอชบริดจ์ 1 เซลล์ ซึ่งอินเวอร์เตอร์เอชบริดจ์จะประกอบด้วย 4 สวิทซ์หลักและ 4 ฟรีวิลลิ่งไดโอด แสดงได้ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 อินเวอร์เตอร์เอชบริดจ์ 1 เซลล์

S₁

2.2 การทำงานของอินเวอร์เตอร์เอชบริดจ์

อินเวอร์เตอร์เอชบริดจ์จะมีลักษณะการสวิทช์ดังแสดง ในตารางที่ 1 สามารถวิเคราะห์ูแรงดันที่ตกคร่อมจุด A และ จุด B ได้เป็น 3 ระดับด้วยกันคือ + V , -V และระดับ ศูนย์ อินเวอร์เตอร์เอชบริดจ์ในรูปที่ 2 มีหลักการทำงาน ดังนี้คือ ถ้าสวิทซ์ S₁ และ S₄ ทำงานพร้อมกัน แรงดันตก คร่อมจุด A และจุด B, $V_{\scriptscriptstyle AB}$ มีค่าเป็นบวก และทางเดินชื่อง กระแสคือ I_o ดังแสดงในรูปที่ 2(ก) และถ้าสวิทซ์ S $_2$ และ ${f S}_3$ ทำงานพร้อมกันแรงดันตกคร่อมจุด A และจุด B, V_{AB} มีค่าเป็นลบ ดังแสดงในรูปที่ 2(ค)

ตารางที่ 1 ลักษณะการสวิทช์ของอินเวอร์เตอร์เอชบริดจ์

สวิทซ์ที่นำกระแส	แรงดันเอาท์พุท $V_{\scriptscriptstyle AB}$
S ₁ , S ₄	$+V_{AB}$
S ₂ , S ₃	$-V_{AB}$
S ₁ , S ₃ หรือ S ₂ , S ₄	0

ในกรณีที่แรงดันตกคร่อมจุด A และจุด B, $V_{\scriptscriptstyle AB}$ มีค่า เป็นศูนย์ สามารถเกิดได้ 2 กรณีคือ กรณีที่หนึ่ง สวิทซ์ S₁ และ S_3 ทำงานพร้อมกัน ส่วน S_2 และ S_4 หยุดทำงาน ดัง แสดงในรูปที่ 2(ข) กรณีที่สอง สวิทซ์ S₂ และ S₄ ทำงาน พร้อมกัน ส่วน S1 และ S2 หยุดทำงาน ดังแสดงในรูปที่ 2 (ง)

ก) สวิทซ์ S1 และ S1 นำกระแส

รูปที่ 2 ลักษณะการทำงานของสวิทช์ในอินเวอร์เตอร์เอช บริดจ์

2.3 องค์ประกอบของอินเวอร์เตอร์หลายระดับชนิด แคสเคด

2.3.1 โครงสร้างของอินเวอร์เตอร์อินเวอร์เตอร์หลาย ระดับชนิดแคสเคดเฟสเดียว

จากการวิเคราะห์รูปคลื่นหลายระดับนั้น เกิดจากการ น้ำอินเวอร์เตอร์เอชบริดจ์แต่ละเซลล์มาต่อเข้าด้วยกันใน ดังนั้นขนาดของแรงดันเฟสจะเท่ากับ ลักษณะอนุกรม ผลรวมของแรงดันเอาท์พุทของแต่ละเซลล์รวมกัน ซึ่ง ้จำนวนระดับขั้นของแรงดันเฟสเอาท์พุทของอินเวอร์เตอร์ ชนิดนี้สามารถคำนวณได้จากสมการที่ (1)

$$m = 2s + 1 \tag{1}$$

โดยที่ m คือ จำนวนระดับขั้นของแรงดันเฟสเอาท์พุทของ อินเวอร์เตอร์หลายระดับชนิดแคสเคด

s คือ จำนวนแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้ากระแสตรง

ถ้าต้องการรูปคลื่นแรงดันเฟส 7 ระดับ จะต้องใช้ อินเวอร์เตอร์เอชบริดจ์จำนวน 3 เซลล์ ในรูปที่ 3 จะแสดง

โครงสร้างอินเวอร์เตอร์ 7 ระดับชนิดแคสเคดเฟสเดียว ซึ่ง แรงดันเฟสเอาท์พุทก็คือ ผลรวมของอินเวอร์เตอร์เอชบริดจ์ แต่ละเซลล์สามรถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$V_{AN} = V_{dc1} + V_{dc2} + V_{dc3}$$
 (2)

เนื่องจากกำหนดให้ระดับแรงดันที่ศูนย์ คือจุดร่วมของ เอาท์พุทอินเวอร์เตอร์ ดังนั้นจำนวนระดับของแรงดัน เอาท์พุทคือ 2s + 1 รูปที่ 4 แสดงรูปคลื่นแรงดันเฟส ของ อินเวอร์เตอร์หลายระดับชนิดแคสเคด 7 ระดับ และรูปคลื่น ของอินเวอร์เตอร์เอชบริดจ์แต่ละเซลล์โดยกำหนดให้ แรงดันไฟตรงแต่ละเซลล์ มีขนาดเท่ากัน $V_{dc1} = V_{dc2} = \ldots = V_{dc(s-1)} = V_{dcs} = V_{dc}$

รูปที่ 3 โครงสร้างของอินเวอร์เตอร์ 7 ระดับชนิดแคสเคด

รูปคลื่นเอาท์พุทของอินเวอร์เตอร์ 7 ระดับชนิดแคส เคด แสดงได้ดังในรูปที่ 4 มีลักษณะใกล้เคียงรูปคลื่นไซน์ และรูปคลื่นเอาท์พุทของอินเวอร์เตอร์เอชบริดจ์แต่ละเซลล์ เป็นลักษณะเป็นแบบควอเตอร์สมมาตร (Quarter-Symmetries) ทำให้ไม่มีส่วนประกอบของฮาร์มอนิกส์ ความถี่เลขคี่ และยังสามารถลดค่าของ THD ได้ซึ่งรูปแบบ การควบคุมการสวิทซ์และหลักการทำงานของอินเวอร์เตอร์ หลายระดับชนิดแคสโฟดะสามารถพิจารณาได้จากรูปที่ 4

รูปที่ 4 รูปแบบการสวิทซ์ของอินเวอร์เตอร์เจ็ดระดับชนิด แคสเคด

จากรูปที่ 4 สามารถแบ่งโหมดการทำงานของ อินเวอร์เตอร์เจ็ดระดับชนิดแคสเคดได้เป็น 6 โหมดการ ทำงานด้วยกัน และสามารถอธิบายการทำงานของสวิทซ์ได้ ดังนี้

S₁₄

 S_{12}

รูปที่ 5 โหมดการทำงานของอินเวอร์เตอร์เจ็ดระดับชนิดแค สเคด

Mode O (t_0-t_1) : ที่เวลา t_0 สวิทซ์ S₁₂, S₁₄, S₂₂, S₂₄, S₃₂ และ S₃₄ ของอินเวอร์เตอร์นำกระแส ทำให้ ไม่เกิดการไหลของกร**ะ**แส<u>ที่โ</u>หลุด แรงดันที่ตกคร่อมโหลดจึง เท่าถับศูนย์ $V_{AN} = 0$ การทำงานของโหมดนี้จะสิ้นสุดที่ เวลา t_1^{14}

 Mode 1 $(t_1 - t_2)$: ที่เวลา t_1 จะมีสวิทซ์ S_{12} , S_{14}

 , S_{22} , S_{24} , S_{31} และ S_{34} นำกระแส ทำให้กระแสไหลจาก

  V_{dc3} ผ่านสวิทซ์ S_{31} , $-\mathbf{5}_{24}$, ไดโอดชองสริทซ์ $S_{22} + \mathbf{V}S_{34}$,

 ไดโอดชองสวิทซ์ S_{12}

 เข้าโหลดผ่านสวิทซ์ S_{34} กลับไปยัง

  V_{dc3} สร้างแรงดันตกคร่อมโหลดเท่ากับ

  V_{ac3} สร้างแรงดันตกคร่อมโหลดเท่ากับ

  V_{ac3} สร้างแรงดันตกคร่อมโหลดเท่ากับ

 Mode 2 $(t_2 - t_3)$: ที่เวลา t_2 จะมีสวิทซ์ S_{12} , S_{14}

 , S_{21} , S_{24} , S_{31} และ S_{44} น้ำกระแส ทำให้กระแสไหลจาก

  V_{dc3} ผ่านสวิทซ์ S_{31} , S_{24} , เข้าขั้วลบของ V_{dc2} , S_{21} , S_{14} ,

 ไดโปลญของสวิทซ์ S_{12}

 เข้าโหลดผ่านสวิทซ์ S_{34} กลับไปยัง

 V_{dc3} สร้างแรงดันตกคร่อมโหลดเท่ากับ $V_{AN} = V_{a2} + V_{a3}$ การทำงานของโหมดนี้จะสิ้นสุดที่เวลา t₃

Моde 3 (t_3-t_4) : ที่เวลา t_3 จะมีสวิทซ์ S_{11} , S_{14} , S_{21} , S_{24} , S_{31} และ S_{34} นำกระแส ทำให้กระแสไหลจาก V_{dc3} ผ่านสวิทซ์ S_{31} , S_{24} , เข้าขั้วลบของ V_{dc2} , S_{21} , S_{14} , เข้าขั้วลบของ V_{dc1} , S_{11} , S_{11} , เข้าโหลดผ่านสวิทซ์ S_{34} กลับไป ยัง V_{dc3} ส ร้างแรงดันตกคร่อมโหลดเล่าถ่า กับ $V_{AN} = V_{a1} + V_{a2} + V_{a3}$ การทำงานของโหมดนี้จะสิ้นสุด ที่เวลา t_4

Mode 4 (t_4-t_5) : ที่เวลา t_4 จะมีสวิทซ์ S_{11} , S_{13} , S_{21} , S_{24} , S_{31} และ S_{34} นำกระแส ทำให้กระแสไหลจาก V_{dc3} ผ่านสวิทซ์ S_{31} , S_{24} , เข้าขั้วลบของ V_{dc2} , S_{21} , S_{14} , ไดโอดของสวิทซ์ S_{13} เข้าโหลดผ่านสวิทซ์ S_{34} กลับไปยัง V_{dc3} สร้างแรงดันตกคร่อมโหลดเท่ากับ $V_{AN} = V_{a2} + V_{a3}$ การทำงานของโหมดนี้จะสิ้นสุดที่เวลา t_5

Mode 5 (t_5-t_6) : ที่เวลา t_5 จะมีสวิทซ์ S₁₁, S₁₃, S₂₂ , S₂₃ , S₃₁ และ S₃₄ นำกระแส ทำให้กระแสไหลจากV_{dc3} ผ่านสวิทซ์ S₃₁ , ไดโอดของสวิทซ์ S₂₃ , สวิทซ์ S₂₄ ,ไดโอดของสวิทซ์ S₁₃ , สวิทซ์ S₁₁ เข้าโหลดผ่านสวิทซ์ S₃₄กลับไปยัง V_{dc3} สร้างแรงดันตกคร่อมโหลดเท่ากับV_{AN} = +V_{a3} การทำงานของโหมดนี้จะสิ้นสุดที่เวลา t_6

Mode 6 $(t_6 - t_7)$: ที่เวลา t_6 สวิทซ์ S_{11} , S_{13} , S_{21} , S_{23} , S_{31} และ S_{33} ของอินเวอร์เตอร์นำกระแส ทำให้ ไม่เกิดการไหลของกระแสที่โหลด แรงดันที่ตกคร่อมโหลดจึง เท่ากับศูนย์ $V_{AN} = 0$ การทำงานของโหมดนี้จะสิ้นสุดที่ เวลา t_7 ที่เวลานี้จะทำให้แรงดันเฟส V_{AN} ที่ตกคร่อมโหลด ครบครึ่งไซเคิลบวก ส่วนในครึ่งไซเคิลลบ ก็จะมีลักษณะการ การทำงานที่คล้ายคลึงกันกับครึ่งไซเคิลบวก เพียงแต่ ทิศทางของกระแสจะตรงข้ามกัน

2.3.2 โครงสร้างแคสเคดอินเวอร์เตอร์สามเฟส

สำหรับระบบสามเฟสเกิดจากการนำอินเวอร์เตอร์ หลายระดับชนิดแคสเคดเฟสเดียว 3 ชุด ต่อกันในลักษณะ เดลต้าหรือสตาร์ ดังในรูปที่ 6 เป็นโครงสร้างอินเวอร์เตอร์ เจ็ดระดับชนิดแคสเคดสามเฟส ซึ่งเกิดจากอินเวอร์เตอร์ เจ็ดระดับชนิดแคสเคดเฟสเดียว มาต่อกันในลักษณะสตาร์

รูปที่ 6 อินเวอร์เตอร์เจ็ดระดับชนิดแคสเคด

จากรูปที่ 6 คือแรงดันของเฟส A เกิดจากผลรวม ของแรงดัน V_{a1}, V_{a2} และ V_{a3} เป็นเช่นเดียวกันในเฟส B และ เฟส C เพียงแต่จะมีองศาทางไฟฟ้าต่างกันคือ O, 120 และ 240 ในเฟส A, เฟส B และเฟส C ตามลำดับ ตามทฤษฎี ของระบบสามเฟส พบว่าแรงดันไลน์อธิบายได้ด้วยสอง แรงดันเฟส ยกตัวอย่างเช่น ความต่างศักย์ระหว่างเฟส A และเฟส B คือแรงดันไลน์ V₄₈ สามารถเขียนสมการได้เป็น

$$V_{AB} = V_{AN} - V_{BN} \tag{3}$$

โดยที่ V_{AB} คือ แรงดันไลน์

V_{AN} คือ แรงดันเฟส A เทียบกับจุด N
 V_{BN} คือ แรงดันเฟส B เทียบกับจุด N

จากรูปที่ 7 แสดงแรงดันเอาท์พุทของเฟส A, V_{AN} แรงดันเอาท์พุทของเฟส B, V_{BN} และรูปคลื่นแรงดันไลน์ V_{AB} ของอินเวอร์เตอร์เจ็ดระดับชนิดแคสเคด และจะพบว่า แรงดันเฟส B ล้าหลังแรงดันเฟส A อยู่ 120 องศา และ แรงดันไลน์นำหน้าแรงดันเฟส A อยู่ 30 องศา ซึ่งได้ตรง ตามทฤษฎีของระบบไฟฟ้าสามเฟส

2.4 การม็อดดูเลชั่นพีดับบลิวเอ็มแบบอาศัยคลื่นพาหะ ของอินเวอร์เตอร์หลายระดับ

ในบทความนี้ใช้เทคนิคการม็อดดูเลชั่นแบบอาศัย คลื่นพาหะ ซึ่งการม็อดดูเลชั่น ของสัญญาณพีดับบลิวเอ็ม 7 ระดับ จะประกอบด้วย สัญญาณอ้างอิงและสัญญาณของ คลื่นพาหะสามเหลี่ยมอีก 6 สัญญาณดังแสดงในรูปที่ 8 ประกอบด้วยคลื่นพาหะในซีกบวก 3 สัญญาณและ ซีกลบ 3

2.4.1 การสร้างสัญญาณพี่ดับบลิวเอ็มสำหรับอินเวอร์ เตอร์หลายระดับ

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างความกว้างพัลส์กับ ความสูงของสัญญาณอ้างอิงสำหรับอินเวอร์เตอร์หลายระดับ นั้นเนื่องจากความสูงของคลื่นพาหะจะขึ้นอยู่กับจำนวน ระดับ ดังนั้นในการหาค่าความกว้างพัลส์ของสัญญาณ เอาท์พุทจะอาศัยหลักการเดียวกับการหาความกว้างพัลส์ ของอินเวอร์เตอร์ 2 ระดับในสมการที่ 4 โดยจะพิจารณาให้ ค่าความสูงจากยอดถึงยอดของคลื่นพาหะเป็นหนึ่งหน่วย ดัง รูปที่ 9 และความความสูงของสัญญาณที่ใช้ในการม็อด ดูเลชั่นมีจุดอ้างอิงที่ศูนย์ (ขอบล่างของคลื่นพาหะ) ดังนั้นค่าความกว้างของสัญญาณเอาท์พุทจะเป็นไปตาม สมการที่ 4

รูปที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างความสูงของสัญญาณอ้างอิง กับความกว้างพัลส์เอาท์พุทสำหรับอินเวอร์เตอร์หลายระดับ

$$\frac{T_P}{T_S} = A \qquad ; 0 \le A \le 1 \qquad (4)$$

ดังนั้นถ้าใช้เทคนิคการม็อดดูเลชั่นแบบ SPWM, THPWM และ SVPWM ก็จะเป็นไปตามสมการที่ 5, 6 และ 7 ตามลำดับ

$$T_{P} = mSin\left(\omega t\right)T_{S} \tag{5}$$

$$T_{P} = m \left(Sin (\omega t) + \frac{1}{4} Sin (3\omega t) \right) T_{S}$$

สำหรับอินเวอร์เตอร์ 7 ระดับความสูงของคลื่น พาหะจะเท่ากับ 1/3 ดังนั้นในการทำให้ความสูงของคลื่น พาหะมีค่าเป็นหนึ่งหน่วยจึงจะต้องคูณด้วย 3 ยกตัวอย่าง

สัญญาณโดยกำหนดให้ค่ายอดสูงสุดและต่ำสุดของคลื่น พาหะรวม มีค่า 1 และ – 1 ตามลำดับเพื่อให้สะดวกในการ กำหนดค่าดัชนีการม็อด โดยคลื่นพาหะแต่ละคลื่นจะมีความ สูงจากยอดถึงยอดเท่ากับ 1/3 ซึ่งเทคนิคของคลื่นพาหะมี นั้นได้มีหลายนักวิจัยคิดค้นวิธีการมากมายเพื่อประโยชน์ใน ด้านต่าง ๆ โดยเทคนิคที่ใช้ในบทความนี้ คือ เทคนิค Phase Opposition Disposition: POD จะมีลักษณะที่สัญญาณของ คลื่นพาหะในซีกลบจะมีมุมต่างเฟสกับคลื่นพาหะในซีกบวก เท่ากับ 180 องศา ดังรูปที่ 8 โดยในบทความนี้ได้เลือก เทคนิคของคลื่นพาหะแบบ POD เพราะจะทำให้สัญญาณพี ดับบลิวเอ็มเอาท์พุทมีความสมมาตรทั้งด้านซีกบวกและซีก ลบ

รูปที่ 7 แรงดันเฟสและแรงดันไลน์ของแคสเคดอินเวอร์เตอร์ 7 ระดับ 3 เฟส

รูปที่ 8 เทคนิคการม็อดูเลชั่นแบบ POD

การคำนวณเทคนิคการ ม็อดดูเลชั่นแบบ SPWM จะเป็นดัง สมาการที่ 7

$$T_{p} = \begin{cases} 3\left(mSin\left(\omega t\right) - \frac{2}{3}\right)T_{s} & ; \frac{2}{3} \le mSin\left(\omega t\right) \le 1\\ 3\left(mSin\left(\omega t\right) - \frac{1}{3}\right)T_{s} & ; \frac{1}{3} \le mSin\left(\omega t\right) \le \frac{2}{3}\\ 3\left(mSin\left(\omega t\right)\right)T_{s} & ; 0 \le mSin\left(\omega t\right) \le \frac{1}{3}\\ 3\left(mSin\left(\omega t\right) + \frac{1}{3}\right)T_{s} & ; -\frac{1}{3} \le mSin\left(\omega t\right) \le 0\\ 3\left(mSin\left(\omega t\right) + \frac{2}{3}\right)T_{s} & ; -\frac{2}{3} \le mSin\left(\omega t\right) \le -\frac{1}{3}\\ 3\left(mSin\left(\omega t\right) + 1\right)T_{s} & ; -1 \le mSin\left(\omega t\right) \le -\frac{2}{3}\end{cases}$$

$$(7)$$

และเนื่องจากการสร้างสัญญาณพีดับบลิวเอ็มจาก ไมโครคอนโทรเลอร์ ซึ่งทั่วไปมีตัวกำเนิดสัญญาณพี ดับบลิวเอ็มเพียง 6 สัญญาณ ดังนั้นในการสร้างสัญญาณพี ดับบลิวเอ็มทั้ง 36 สัญญาณสำหรับอินเวอร์เตอร์ 7 ระดับ จะต้องอาศัยวงจรภายนอกเพื่อผสมสัญญาณให้ได้สัญญาณพี ดับบลิวเอ็มทั้ง 36 สัญญาณตามที่ต้องการ โดยสัญญาณพี จะนำมาใช้ในการผสมสัญญาณนั้นจะมาจากการ เปรียบเทียบสัญญาณอ้างอิงกับค่าคงที่ ซึ่งอินเวอร์เตอร์ 7 ระดับนี้จะต้องใช้สัญญาณนี้ 3 สัญญาณต่อเฟส สัญญาณ ดังกล่าวนั้นสามารถเขียนเป็นสมการได้ ดังสมการที่ 8, 9 และ 10

$$A_{1} = \begin{cases} = 1 & ; Signal \geq 0 \\ = 0 & ; Signal < 0 \end{cases}$$

$$(8)$$

$$A_{2} = \begin{cases} = 1 & ; |Signal| \ge \frac{1}{3} \\ = 0 & ; |Signal| < \frac{1}{3} \end{cases}$$
(9)

$$A_{3} = \begin{cases} = 1 \qquad ; |Signal| \ge \frac{2}{3} \\ = 0 \qquad ; |Signal| < \frac{2}{3} \end{cases}$$
(10)

สัญญาณ A₁, A₂ และ A₃ นั้นสามารถแสดงได้ดังใน รูปที่ 10 ในกระบวนการเก็บข้อมูลของสัญญาณอ้างอิงนั้น สามารถลดจำนวนข้อมูลที่ต้องการเก็บได้ เพราะสัญญาณ ทางด้านซีกบวกและลบสมมาตรกัน ดังนั้นจึงสามารถเก็บ ข้อมูลของสัญญาณอ้างอิงเฉพาะซีกบวก สมการที่ใช้ในการ คำนวณหาค่าความกว้างพัลส์ของสัญญาณพีดับบลิวเอ็มก็จะ เป็นดังรูปที่ 11

$$T_{p} = \begin{cases} 3\left(mSin(\omega t) - \frac{2}{3}\right)T_{s} & ; \frac{2}{3} \le mSin(\omega t) \le 1\\ 3\left(mSin(\omega t) - \frac{1}{3}\right)T_{s} & ; \frac{1}{3} \le mSin(\omega t) \le \frac{2}{3}\\ 3\left(mSin(\omega t)\right)T_{s} & ; 0 \le mSin(\omega t) \le \frac{1}{3} \end{cases}$$
(11)

จากสมการที่ 11 เมื่อนำสร้างสัญญาณจะมี ลักษณะดังรูปที่ 3.7

รูปที่ 11 การม็อดดูเลชั่นเทคนิค SPWM ของอินเวอร์ เตอร์ 7 ระดับ

เมื่อ PWM'_A คือ สัญญาณตรงข้ามของ PWM_A

สวิตช์	กระบวนการ	ลักษณะสัญญาณพี่ดับบลิวเอ็ม
S ₃₁	$(PWM_A \cdot A_3) \cdot A_1$	
S ₃₂	$(PWM'_A + \overline{A}_3) + \overline{A}_1$	
S ₃₃	$(PWM_A \cdot A_3) \cdot \overline{A_1}$	
S ₃₄	$(PWM'_A + \overline{A}_3) + A_1$	
S ₂₁	$((PWM_A + A_3) \cdot A_2) \cdot A_1$	
S ₂₂	$((PWM'_A \cdot \overline{A}_3) + \overline{A}_2) + \overline{A}_1$	
S ₂₃	$((PWM_A + A_3) \cdot A_2) \cdot \overline{A_1}$	
S ₂₄	$((PWM'_A \cdot \overline{A}_3) + \overline{A}_2) + A_1$	
S ₁₁	$(PWM_A + A_2) \cdot A_1$	
S ₁₂	$(PWM'_A \cdot \overline{A}_2) + \overline{A}_1$	
S ₁₃	$(PWM_A + A_2) \cdot \overline{A_1}$	
S ₁₄	$(PWM'_A \cdot \overline{A}_2) + A_1$	
ត័ល្	ญาณแรงดันเฟสเอาท์พุท	

ตารางที่ 2 กระบวนการผสมสัญญาณพีดับบลิวเอ็มสำหรับอินเวอร์เตอร์ 7 ระดับ

รูปที่ 12 ตำแหน่งสวิตช์ของอินเวอร์เตอร์ 7 ระดับของเฟส A

เมื่อสัญญาณพีดับบลิวเอ็มจากรูปที่ 11 มาเข้า กระบวนการตามตารางที่ 2 จะได้สัญญาณพีดับบลิวเอ็ม เอาท์พุทครบตามที่ต้องการโดยตำแหน่งของสวิตซ์นั้น สามารถดูได้จากรูปที่ 12

3.2.4 การออกแบบวงจรผสมสัญญาณพี่ดับบลิวเอ็ม

จากหลักการการสร้างสัญญาณที่ใช้ในบทความนี้ จะต้องอาศัยวงจรลอจิกเกตภายนอกในการผสมสัญญาณ เพื่อให้สัญญาณพีดับบลิวเอ็มทั้งหมด ซึ่งกระบวนการผสม สัญญาณนั้นจะเป็นไปตามตารางที่ 2 ซึ่งสามารถเขียนเป็น ไดอะแกรมทางลอจิกได้ดังรูปที่ 14

4. การทดลองและผลการทดลอง

ในการทดสอบอินเวอร์เตอร์เจ็ดระดับชนิดแคสเคด ได้ทำการทดลองในย่านความถี่ที่ 25, 50, 75 เฮิร์ทซ์ โดย ทำการวัดสัญญาณพีดับบลิวเอ็มที่เอาท์พุทแต่ละเฟส และ เอาท์พุทที่โหลดในแต่ละแบบของสัญญาณพีดับบลิวเอ็ม ซึ่ง

รูปที่ 13 ไดอะแกรมของวงจรควบคุม

รูปที่ 14 วงจรผสมสัญญาณพีดับบลิวเอ็ม 1 เฟส

สัญญาณพี่ดับบลิวเอ็มที่ได้นำมาทดลองมีทั้งหมด 3 แบบ คือ สัญญาณพี่ดับบลิวเอ็มแบบฟังก์ชั่นการม็อดดูเลทแบบ ไซน์ (SINUSOIDAL PWM; SPWM), สัญญาณพี่ดับบลิวเอ็ม แบบฟังก์ชั่นการม็อดูเลทแบบสเปซเวกเตอร์ (Space Vector Modulation PWM; SVPWM), สัญญาณพี่ดับบลิวเอ็มแบบ ฟังก์ชั่นการม็อดดูเลทแบบไซน์รวมกับฮาร์มอนิกส์ที่สาม (Third Harmonics Injection PWM; (PWM; THPWM)) ซึ่ง ในการทดลองได้ทดสอบกับโหลดที่เป็นตัวต้านทานและ มอเตอร์แล้วทำการวัดรูปคลื่นแรงดันและกระแส โดยทำการ ทดลองดังนี้

4.1 การทดสอบกับโหลดตัวต้านทานและโหลดมอเตอร์ โดยใช้สัญญาณพีดับบลิวเอ็มชนิด spwm

รูปที่ 16 รูปคลื่นแรงดันและกระแสที่ความถี่ 50 Hz

รูปที่ 17 รูปคลื่นแรงดันและกระแสที่ความถี่ 75 Hz

4.1.2 การทดสอบกับโหลดมอเตอร์ที่ความถี่ 25 Hz, 50

รูปที่ 18 รูปคลื่นแรงดันและกระแสที่ความถี่ 25 Hz

4. 2 การทดสอบกับโหลดตัวต้านทานและโหลดมอ เตอร์โดยใช้สัญญาณพีดับบลิวเอ็มชนิด svpwm 4. 2.1 การทดสอบกับโหลดตัวต้านทานที่ความถี่ 25 Hz, 50 Hz, และ 75 Hz

รูปที่ 21 รูปคลื่นแรงดันและกระแสที่ความถี่ 25 Hz

รูปที่ 22 รูปคลื่นแรงดันและกระแสที่ความถี่ 50 Hz

รูปที่ 23 รูปคลื่นแรงดันและกระแสที่ความถี่ 75 Hz

4.2.2 การทดสอบกับโหลดมอเตอร์ที่ความถี่ 25 Hz, 50 Hz, และ 75 Hz

รูปที่ 24 รูปคลื่นแรงดันและกระแสที่ความถี่ 25 Hz

รูปที่ 25 รูปคลื่นแรงดันและกระแสที่ความถี่ 50 Hz

รูปที่ 26 รูปคลื่นแรงดันและกระแสที่ความถี่ 75 Hz

4.3 การทดสอบกับโหลดตัวต้านทานและโหลดมอเตอร์ โดยใช้สัญญาณพี่ดับบลิวเอ็มชนิด THPWM 4.3.1 การทดสอบกับโหลดตัวต้านทานที่ความถี่ 25 Hz,

50 Hz, และ 75 Hz

รูปที่ 27 รูปคลื่นแรงดันและกระแสที่ความถี่ 75 Hz

รูปที่ 28 รูปคลื่นแรงดันและกระแสที่ความถี่ 50 Hz

4.3.2 การทดสอบกับโหลดมอเตอร์ที่ความถี่ 25 Hz, 50 Hz, และ 75 Hz

รูปที่ 30 รูปคลื่นแรงดันและกระแสที่ความถี่ 25 Hz

รูปที่ 31รูปคลื่นแรงดันและกระแสที่ความถี่ 50 Hz

รูปที่ 32 รูปคลื่นแรงดันและกระแสที่ความถี่ 75 Hz

5. สรุปผลการทดลอง

จากการทำการทดลองได้ทำการวัดรูปคลื่นที่จุด ต่างๆ ของวงจรอินเวอร์เตอร์ 7 ระดับ ชนิดแคสเคดโดยทำ การทดสอบที่ความถี่เอาท์พุท 25 Hz , 50 Hz และ 75 Hz โดยทำการทดสอบกับโหลดตัวต้านทานและมอเตอร์ ได้ แสดงผลการทดลองในบทที่ 4 เรียบร้อยแล้ว ซึ่งรูปคลื่น แรงดันเอาท์พุทของอินเวอร์เตอร์ 7 ระดับ ชนิดแคสเคดมี ความใกล้เคียงรูปคลื่นไซน์มากกว่ารูปคลื่นแรงดันเอาท์พุท ของวงจรอินเวอร์เตอร์ 2 ระดับที่ใช้ในปัจจุบัน

6. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ นายฉัตรชัย เอมสะอาด นักศึกษา ระดับปริญญาโท สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะ วิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ ทหารลาดกระบังที่ช่วยเหลือในการออกแบบและสร้างวงจร ต้นแบบ และขอขอบคุณ นายธนกร เตชะพรลภัส, นายนนท ชัย ปานขาว, นายภูชิต บุญรอด และนายไมตรี ชื่นวารี นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะ วิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยสยาม ที่ช่วยเหลือในการเก็บ ผลการทดลองต่างๆ

7. เอกสารอ้างอิง

 D.Grahame Holmes and Thomas A Lipo, "Pulse With Modulation for Power Converter Principles and practice," Wiley interscine, 2003

2. Leon M. Tolbert and Thomas G. Habetler, "Novel Multilevel Inverter Carrier Based PWM Method," IEEE Transactins on Industry Applications, Vol.35, No.5, September/October 1999

3. Kazuki Iwaya and Isao Takahashi, "Novel Multilevel PWM Wave Control Method Using Series Connected Full Bridge Inverter," IEEE Conference, 2003

4. Brendan Peter McGrath and Donald Grahame Holmes, "Sinusoidal PWM of Multilevel Inverter in the Overmodulation Region," IEEE Conference, 2002

5. B.P.McGrath and D.G.Holems," A Comparison of Multicarrier PWM Strategies for Cascaded and Neutral Point Clamped Multilevel Inverter, "IEEE Conference, 2000 Leon M. Tolbert and Thomas G. Habetler, "Novel Multilevel Inverter Carrier-Based PWM Methods," IEEE IAS 1998 Annual Meeting, St.Louis, Missouri, October 10-15, 1998, pp. 1424-1431